

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O PRAVNOM POLOŽAJU MISIJA I PREDSTAVNIKA TREĆIH DRŽAVA PRI ORGANIZACIJI SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Članstvo Republike Hrvatske u Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu NATO) bilo je njezin vanjskopolitički i sigurnosni prioritet koji je ostvaren pristupanjem Sjevernoatlantskom ugovoru. Nakon što je postala punopravna članica NATO-a 1. travnja 2009. godine od Republike Hrvatske očekuje se da postane strankom određenog broja međunarodnih ugovora koji čine pravnu stečevinu NATO-a, a vezano uz koje je potrebno provođenje unutarnjih pravnih postupaka u narednom razdoblju.

Da bi postala strankom Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, koji je od iznimne važnosti, kako za djelovanje NATO-a, tako i za djelovanje država članica, Republici Hrvatskoj, kao novoj državi članici NATO-a nije potrebno prethodno odobrenje Sjevernoatlantskog vijeća, kao što je to slučaj u vezi s nekim drugim međunarodnim ugovorima koji čine dio pravne stečevine NATO-a, već Republika Hrvatska kao nova članica NATO-a, može izraziti svoj pristanak biti njime vezana potpisivanjem, nakon čega slijedi polaganje isprave o ratifikaciji.

Na temelju ovlaštenja za potpisivanje kojeg je Vlada Republike Hrvatske utvrdila Odlukom o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, Sporazum je dana 9. srpnja 2009. godine u Bruxellesu, potpisao Igor Pokaz, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Republike Hrvatske u svojstvu šefa Misije Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savezu.

Potvrđivanjem Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora Republika Hrvatska će ispuniti unutarnje pravne uvjete za primjenu odredbi Sporazuma koji uređuje pravni položaj misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora kako bi njegove odredbe, u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske, postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazumom o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora uspostavlja se pravni okvir za djelovanje misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, uređuju se imuniteti i povlastice koje, na državnom području na kojem Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora ima svoja zapovjedništva, uživaju misije trećih država i pripadnici njihovog osoblja te imuniteti i povlastice koje uživaju predstavnici trećih država u privremenim misijama.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtjeva osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske budući da će se odvijati kroz redovne aktivnosti Ministarstva obrane te će se koristiti sredstva iz Državnog proračuna namijenjena radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora po hitnom postupku nalazi se u članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 6/02-pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima. Imajući u vidu da je Republika Hrvatska postala punopravna članica NATO-a potrebno je u najskorije vrijeme provesti postupak potvrđivanja Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora koji čini dio pravne stečevine NATO-a kako bi, polaganjem svoje isprave o ratifikaciji Republika Hrvatska postala stankom ovog Sporazuma i kako bi on za nju stupio na snagu u najkraćem mogućem roku. To bi omogućilo uspostavu pravnog okvira za ovo važno pravno područje što je temelj za nastavak međunarodne obrambene suradnje Republike Hrvatske u novom statusu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu unositi izmjene ili dopune u tekst međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O PRAVNOM POLOŽAJU MISIJA I PREDSTAVNIKA TREĆIH DRŽAVA PRI ORGANIZACIJI SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), a polazeći od članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje postupka za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora.

Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
O PRAVNOM POLOŽAJU MISIJA I PREDSTAVNIKA TREĆIH DRŽAVA
PRI ORGANIZACIJI SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, sastavljen u Bruxellesu, dana 14. rujna 1994., u izvorniku na francuskom i engleskom jeziku, a kojeg je Republika Hrvatska potpisala dana 9. srpnja 2009. godine.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

**SPORAZUM O PRAVNOM POLOŽAJU MISIJA I PREDSTAVNIKA TREĆIH
DRŽAVA PRI ORGANIZACIJI SJEVERNOATLANTSKOG UGOVORA**

Uzimajući u obzir Deklaraciju o miru i suradnji sastavljenu od strane čelnika država i vlada koji su sudjelovali na sastanku Sjevernoatlantskog vijeća u Rimu 7. i 8. studenoga 1991. pozivajući na osnivanje Sjevernoatlantskog vijeća za suradnju i Izjavu Sjevernoatlantskog vijeća za suradnju o dijalogu, partnerstvu i suradnji od 20. prosinca 1991.;

uzimajući u obzir poziv u Partnerstvo za mir sastavljen i potpisan od strane čelnika država i vlada država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora na sastanku Sjevernoatlantskog vijeća u Bruxellesu 10. siječnja 1994.;

svjesni potrebe utvrđivanja pravnog položaja misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji;

smatrajući da svrha imuniteta i povlastica sadržanih u ovom Sporazumu nije ostvarivanje osobne koristi pojedinaca već osiguravanje učinkovitog obavljanja njihovih dužnosti u vezi s Organizacijom;

stranke ovoga Sporazuma sporazumjele su se kako slijedi:

ČLANAK 1.

Za potrebe ovoga Sporazuma:

„Organizacija“ znači:
Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora;

„država članica“ znači:
država stranka Sjevernoatlantskog ugovora sastavljenog u Washingtonu 4. travnja 1949. godine;

„treća država“ znači:
država koja nije stranka Sjevernoatlantskog ugovora sastavljenog u Washingtonu 4. travnja 1949., i koja je prihvatila poziv u Partnerstvo za mir i potpisala okvirni dokument Partnerstva za mir, koja je država članica Sjevernoatlantskog vijeća za suradnju ili je bilo koja druga država pozvana od strane Sjevernoatlantskog vijeća da osnuje misiju pri Organizaciji.

ČLANAK 2.

- (a) Država članica na čijem državnom području Organizacija ima svoja zapovjedništva odobrit će misijama trećih država pri Organizaciji i pripadnicima njihovog osoblja imunitete i povlastice kakve se odobravaju diplomatskim misijama i njihovom osoblju;
- (b) Osim toga, država članica na čijem državnom području Organizacija ima svoja zapovjedništva odobrit će uobičajene imunitete i povlastice predstavnicima trećih država, u privremenoj misiji, koji nisu obuhvaćeni stavkom (a) ovoga članka, dok se nalaze na njihovom državnom području u svrhu predstavljanja trećih država u odnosu na postupke Organizacije.

ČLANAK 3.

- (a) Ovaj Sporazum bit će otvoren za potpisivanje državama članicama i podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se kod Vlade Kraljevine Belgije koja će sve države potpisnice obavijestiti o polaganju svake takve isprave;
- (b) Nakon što dvije ili više država potpisnica, uključujući državu članicu na čijem državnom području Organizacija ima svoja zapovjedništva, polože svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, ovaj Sporazum stupa na snagu u odnosu na te države. Za svaku drugu državu potpisnicu stupa na snagu datumom polaganja njezine isprave.

ČLANAK 4.

- (a) Svaka država ugovornica može otkazati ovaj Sporazum dostavljajući pisanu obavijest o otkazu Vladi Kraljevine Belgije koja će sve države potpisnice obavijestiti o svakoj takvoj obavijesti;
- (b) Otkaz proizvodi učinak godinu dana nakon što Vlada Kraljevine Belgije zaprimi obavijest.

U potvrdu gore navedenog dolje potpisani, propisno ovlašteni od svojih vlada, potpisali su ovaj Sporazum čiji su engleski i francuski tekstovi jednako vjerodostojni.

Sastavljeno u Bruxellesu, 14. rujna 1994.,

**AGREEMENT ON THE STATUS OF MISSIONS AND REPRESENTATIVES OF
THIRD STATES TO THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANISATION**

Considering the Declaration on Peace and Cooperation issued by the Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Rome on 7th and 8th November 1991 calling for the establishment of a North Atlantic Cooperation Council and the North Atlantic Cooperation Council Statement on Dialogue, Partnership and Cooperation of 20th December 1991;

Noting the Partnership for Peace invitation issued and signed by the Heads of State and Government of the Member States of the North Atlantic Treaty Organization at the meeting of the North Atlantic Council in Brussels on 10th January 1994;

Recognizing the need to determine the status of the missions and representatives of Third States to the Organization;

Considering that the purpose of immunities and privileges contained in the present Agreement is not to benefit individuals but to ensure the efficient performance of their function in connection with the Organization;

The Parties to the present Agreement have agreed as follows:

ARTICLE 1

For the purpose of the present Agreement:

"Organization" means:

The North Atlantic Treaty Organization;

"Member State" means:

A State Party to the North Atlantic Treaty done in Washington on 4th April 1949;

"Third State" means:

A State which is not a Party to the North Atlantic Treaty done in Washington on 4th April 1949, and which has accepted the invitation to the Partnership for Peace and subscribed to the Partnership for Peace Framework Document, is a Member State of the North Atlantic Cooperation Council or is any other State invited by the North Atlantic Council to establish a Mission to the Organization.

ARTICLE 2

- (a) The Member State in whose territory the Organization has its headquarters shall accord to the missions of Third States to the Organization and the members of their staff the immunities and privileges accorded to diplomatic missions and their staff;
- (b) In addition, the Member State in whose territory the Organization has its headquarters shall accord the customary immunities and privileges to the representatives of Third States, on temporary mission, who are not covered by paragraph (a) of the present Article, while present in its territory for the purpose of ensuring the representation of Third States in relation to the proceedings of the Organization.

ARTICLE 3

- (a) The present Agreement shall be open for signature by Member States and shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Government of the Kingdom of Belgium which shall notify all Signatory States of the deposit of each such instrument;
- (b) As soon as two or more Signatory States, including the Member State in whose territory the Organization has its headquarters, have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval, the present Agreement shall come into force in respect of those States. It shall come into force in respect of each other Signatory State on the date of the deposit of its instrument.

ARTICLE 4

- (a) The present Agreement may be denounced by any Contracting State by giving written notification of denunciation to the Government of the Kingdom of Belgium which shall notify all Signatory States of each such notification;
- (b) The denunciation shall take effect one year after the receipt of the notification by the Government of the Kingdom of Belgium.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed the present Agreement of which the English and French texts are equally authentic.

Done in Brussels, this 14th Day of September 1994,

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Zakona utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Sporazum o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora u skladu s člankom 139. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske i člankom 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njegovim odredbama, a na temelju čega će taj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini polaganjem isprave o ratifikaciji.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma o pravnom položaju misija i predstavnika trećih država pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. utvrđuje se da je provedba Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Sporazum iz članka 1. Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. se, u smislu članka 89. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske, a zbog postojanja osobito opravdanih državnih razloga pobliže pojašnjenih u točki V. Prijedloga zakona, određuje da ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama kako bi Republika Hrvatska, odmah po okončanju svog unutarnjeg pravnog poretka, mogla i na međunarodnoj razini, polaganjem svoje isprave o ratifikaciji Sporazuma kod Vlade Kraljevine Belgije, izraziti svoj pristanak biti vezana Sporazumom, što je preduvjet kako bi isti stupio na snagu za Republiku Hrvatsku te bio primjenjiv u odnosima Republike Hrvatske i ostalih država članica NATO-a.